

Omgangs- en gedragsprotocol/anti- pestprotocol

KBS

Het Kompas

‘Doen wat we beloven, vol trots, vanuit onze kernwaarden’

Inhoud

Gedragprotocol.....	3
Gewenst en ongewenst gedrag.....	4
Plagen of pesten.....	6
Stappenplan ongewenst gedrag.....	7
Preventie	9
Wat wordt van u als ouder verwacht?	10
Agressie, geweld of seksuele intimidatie door personeel, ouders of derden:.....	11
Bijlage 1	13

Gedragprotocol

Dit gedragprotocol is opgesteld om duidelijkheid te scheppen voor leerling, leerkrachten en ouders over wat wij, op Het Kompas, onder ongewenst gedrag verstaan en welke stappen worden ondernomen bij ongewenst gedrag.

Voor de leerkracht maakt dit duidelijk wat hij/zij moet doen wanneer een leerling ongewenst gedrag vertoont. De leerling en ook de ouders weten dan welke consequenties zijn/haar gedrag heeft. Het stappenplan geldt voor alle leerlingen in alle school gerelateerde situaties: in het klaslokaal, in de algemene ruimten (gangen, aula, gymlokaal), op het speelplein en tijdens uitjes met de school.

Gewenst en ongewenst gedrag

Gewenst gedrag:

KBS Het Kompas staat voor samenwerking, plezier en veiligheid. Wij willen graag dat kinderen met plezier naar school komen en school als leuk ervaren. We vinden het belangrijk dat er een omgeving bestaat waarin iedereen elkaar respecteert en dat er op een respectvolle manier wordt omgegaan met verschillen van mening en verschillen in opvattingen. Als school hebben we ons gespecialiseerd in de methode Fides. De school gebruikt Fides om gewenst gedrag binnen de school te stimuleren.

De school streeft een positieve, opbouwende sfeer na en doet dat enerzijds binnen de kaders van de wet en anderzijds binnen de methodiek van Fides. Deze methodiek werkt met symbolen. Dagelijks kunnen en worden de symbolen in de praktijk gebruikt om inzicht te geven in eigen gedrag, gedrag van anderen en situaties waarin (inlevings-)gevoel een rol speelt. Hierdoor creëren we een klimaat/sfeer op school waarbij we uitstralen dat iedereen goed is zoals hij/zij is en we begrip voor elkaar en elkaars gevoelens hebben.

De symbolen:

- 100% shirt: we accepteren wie we zijn en hoe we zijn en dat laten we ook zien. We zijn goed zoals we zijn.
- Ballon: de ballon staat voor zelfvertrouwen. Aan de staat van de ballon is af te lezen hoe het met de zelfacceptatie (100%) gesteld is. Zelfvertrouwen en zelfacceptatie zijn immers nauw met elkaar verbonden. Bij het werken aan zelfvertrouwen en opkomen voor onszelf, is het belangrijk om een goede houding aan te nemen. Dit is te leren door ons een ballon voor te stellen in onze borst. We kunnen ons enorm opblazen (ballon 10) en we kunnen ons als een leeggelopen ballon voelen (ballon 0). Het fijnst is het om 1-ballon te zijn. Een goede houding helpt om aardig over onszelf te denken. Andersom helpt aardig over onszelf denken ook bij het verkrijgen van een goede houding tegenover anderen.
- Oké-ojee kastje: ons gedrag wordt erg bepaald door wat we denken. Door 'ojee en oké gedachten' te herkennen, krijgen we inzicht in ons gedrag. We leren hierdoor anders te handelen en daarmee de (vaak) irreële angsten en onzekerheden positief om te buigen.
- Matroesjka: de matroesjka is een hulpmiddel om duidelijk te maken hoe we ons voelen. Het helpt ons om fijne en minder fijne gevoelens te accepteren, om er beter mee om te gaan. Ze zijn er en gaan ook weer voorbij. Het kan ons ook laten zien dat gevoelens, over iets dat niet met ons te maken heeft, te diep binnenkomen. Dat we ervoor kiezen om het los te laten.
- Rugzak: we hebben als het ware een onzichtbare rugzak. De hele dag maken we van alles mee en dat levert, samen met onze gedachten, allerlei gevoelens op. Deze ervaringen en de betekenis die we eraan gegeven hebben, hebben invloed op ons gedrag. Het is daarom belangrijk om met anderen te delen wat er in onze rugzak zit. Dan begrijpen we beter waarom we (of anderen) op bepaalde momenten reageren zoals we reageren.
- Sleutelbos: we zouden een probleem voor kunnen stellen als een gesloten deur. Om die deur te openen, hebben we een passende sleutel nodig. Als we een bos vol sleutels hebben, zit er bijna altijd wel eentje bij die past. We weten echter meestal niet meteen welke dat is. Aan de sleutelbos zit ook een grote sleutel. Met deze sleutel, die staat voor vertrouwen dat er een oplossing is, gaan we sleutels proberen tot we de meest werkzame gevonden hebben.

- Domino: de domino beeldt meeloopgedrag uit en geeft daarmee inzicht in groepsprocessen. Met voldoende moed en zelfvertrouwen (1 ballon) lukt het steeds beter om ons niet mee te laten voeren, maar om 'eruit te stappen'.

KBS het Kompas zet middels de Fides methodiek in op het inzicht geven in jezelf en je omgeving, het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader werken we samen, hebben we plezier en doen we allemaal mee. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht daarentegen is op school "de baas/het gezag" en de ouders zijn dat thuis.

probleemgedrag:

De school heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen. Maar het kan misgaan en dat is niet erg. Het zijn in de meeste gevallen leermomenten voor de kinderen. Er wordt op deze momenten nagedacht over de volgende vragen: "Hoe ga je het de volgende keer doen? Hoe herstel je de emotionele en/of materiële schade? Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar?"

Groot probleemgedrag

Verbaal ongewenst gedrag t.o.v. volwassenen.

Dreigen (met weglopen)

Klein probleemgedrag

(uit)schelden (leerlingen onderling)

Grof taalgebruik/brutaal.

Seksueel getinte opmerkingen

Discriminerend gedrag (uitschelden om huidskleur, geloof, geaardheid lichaamskenmerken).

Fysiek dreigend gedrag.
voor onderbouw gr 1 t/m 4

Fysiek dreigend gedrag

Vanaf groep 5 ongewenst lichamelijk contact (schoppen, slaan, bijten, etc.)

Seksuele intimidatie (bewuste aanrakingen op ongewenste plaatsen).

Expres vernieling van materiaal.

Onderbouw 1 waarschuwing daarna oepsblad, bovenbouw meteen oepsblad.

Online misdragingen op school

Plagen of pesten

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het meest eenvoudige onderscheid is: Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten. Pesten gebeurt achter de rug van leerkrachten. Daarom weet een leerkracht zelden uit zichzelf wat er zich precies afspeelt tussen de kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf.

Definitie van pesten: Een kind wordt gepest wanneer het herhaaldelijk last heeft van negatieve acties van een ander (fysiek, verbaal of psychologisch, direct of via internet of mobiel) die op hem of haar zijn gericht, en waarbij de macht ongelijk is verdeeld.

Op het Kompas gaan we ervan uit dat in de meeste gevallen dat een kind zich gepest voelt, de 'pester' niet de bedoeling heeft de ander pijn te doen. Wanneer de gevolgen voor de gepeste duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen. En als dat niet voldoende is, dan wordt duidelijk gemaakt wat de sociale gevolgen voor de pester zelf zullen zijn.

Pesten gebeurt per definitie achter de rug van degene die kan ingrijpen, zoals een vader/moeder, juf of meester. Dat betekent dat er goed moet worden samengewerkt tussen school en ouders en dat kinderen moet worden geleerd hoe zij kunnen aangeven dat zij zich gepest voelen of merken dat er in hun omgeving wordt gepest.

Als een conflict zich tussen leerlingen(en) onderling en/of tussen leerlingen en leerkracht(en) afspeelt, zal de school kiezen voor een oplossingsgerichte aanpak. Deze wordt op de volgende pagina beschreven.

Stappenplan ongewenst gedrag

Bij bovengenoemd ongewenst gedrag doorlopen we op KBS het Kompas de volgende stappen:
Zie pagina 5 voor typering gedrag.

Stap 1:(klein probleem gedrag).

Bij klein probleem gedrag wordt er gehandeld volgens de reactieprocedure.

De groepsleerkracht neemt pedagogische maatregelen met behulp van de Fides symbolen om het gedrag van de leerling te corrigeren. De pedagogische maatregelen vinden plaats in de school, in de gymzaal en op het schoolplein. Ook zal er bij buitenschoolse activiteiten op dezelfde manier gecommuniceerd worden.

Hierbij moet gedacht worden aan de volgende maatregelen:

- Waarschuwen en grenzen stellen waarbij de leerling(en) bewust worden gemaakt van het ongewenst gedrag en het gewenste gedrag benoemen.
- “Isoleren” in of buiten de klas om na te denken over de situatie. Wanneer dit buiten de klas is, moet er toezicht zijn op de leerling.
- Conflict tussen betrokkenen laten bespreken en oplossen.
- Passende consequenties uitvoeren:
 - ✓ 15 minuten nablijven met taken.
 - ✓ Schrijfwerk.
 - ✓ Helpen met opruimen na schooltijd.

Wanneer de leerkracht herhaaldelijk pedagogische maatregelen moet nemen, worden ouders uitgenodigd voor gesprek. Alle afspraken worden vastgelegd in Esis.

Stap 1b: Groot probleemgedrag (oeps-blad)

Als de grens van de leerkracht wordt overschreden of ongewenst gedrag wordt vertoond zoals beschreven op pagina 5 van dit document dienen de betrokken leerlingen het Oepsblad* in te vullen en bespreken dit met de leerkracht. (* zie bijlage 1). Het Oepsblad wordt na invullen door de leerling meegegeven voor de ouders en dient ondertekend terug bij de leerkracht te komen. De leerkracht plaatst het ondertekende Oepsblad in het leerlingdossier in Esis. Er vindt na het verkrijgen van een Oeps-blad z.s.m. een gesprek plaats tussen ouders, de leerling en leerkracht.

Bij het verkrijgen van een oeps-blad worden direct ouders gebeld om de leerling op te halen van school.

Wanneer een leerling regelmatig groot probleemgedrag vertoont, gaan we over naar stap 2.

Stap 2: (bij het derde oepsblad binnen 1 jaar)

Bij het verkrijgen van het derde oepsblad binnen 1 jaar worden ouders en de leerling z.s.m. op school uitgenodigd voor een gesprek met de groepsleerkracht, intern begeleider en/of directie.

In het gesprek worden onder andere de volgende onderwerpen besproken:

- Het gedrag van de leerling
- Er worden afspraken met de leerling gemaakt
- De gezamenlijke verantwoordelijkheid van ouders en school
- Gezamenlijk wordt er gezocht naar een pedagogische oplossing
- Eventueel worden er consequenties besproken n.a.v. de 3 oeps-bladen
- Vervolgafpraak zie stap 6 gedragsprotocol stichting Scala.

Stap 3:

Wanneer gedrag van de leerling weer hanteerbaar wordt, treedt stap 1 of 2 weer in werking.

Wanneer het gedrag van de leerling onhanteerbaar blijft (afhankelijk van de situatie) treedt stap 7 van het gedragsprotocol van stichting Scala in werking.

Preventie

Met behulp van de methodiek Fides, inzet van de Gouden en Zilveren weken, week van de Lentekriebels doet de school aan preventie.

Kernpunten in de aanpak:

1. De schoolregels.
2. Denk goed over jezelf en de ander.
3. Pieker niet alleen, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders of de leerkracht.
4. Denk oplossingsgericht.
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met feedback die je krijgt.
6. De school maakt onderscheid tussen onvermogen en onwil.
 - 6a. Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.
 - 6b. Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook “de eigen gang” mag gaan.
7. Hulp in de vorm van een maatje/buddy/tutor (bemiddeling).
8. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan door uitvoering van de beschreven stappen in dit plan.

Signaleren van pesten:

Naast dat we dagelijks bezig zijn met sociaal emotionele aanpak van Fides, nemen we ook twee keer per jaar de Klimaatschaal af. Hiermee kan pestgedrag in kaart worden gebracht.

Daarnaast hebben leerlingen ook de mogelijkheid om vervelende zaken aan te dragen bij de interne vertrouwenspersonen. Op het Kompas zijn dat Demi Boomsluiters en Carla van de Geijn.

Wat wordt van u als ouder verwacht?

Het oplossen van conflicten tussen kinderen is zelden een probleem, als op basis van het voorgaande met elkaar wordt overlegd.

Van de ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

- *Wij verwachten dat u andere ouders en kinderen respectvol benadert.*
- *U spreekt in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind.*
- *Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de school.*
- *Als ouder kent u het verschil tussen overleg waarin zorg wordt gedeeld/een oplossing wordt gezocht en kwaadsprekerij.*
- *U onthoudt zich van kwaadsprekerijen op internet of via WhatsApp.*

Agressie, geweld of seksuele intimidatie door personeel, ouders of derden:

Uitgangspunt is dat op het schoolterrein en binnen de schoolpoorten iedere vorm van verbaal en fysiek geweld/agressie en seksuele intimidatie, door ouders, personeel en derden niet getolereerd wordt. Hieronder worden tevens verstaan aanhoudend pesten, diefstal, vernieling en vuurwerkbezit.

Geweld door personeel richting leerling

Fysiek geweld als straf door de leerkracht wordt niet getolereerd. Mocht het toch voorkomen dat een lid van het personeel bijvoorbeeld op grond van een emotionele reactie de leerling een corrigerende tik geeft, dan deelt de leerkracht dit onmiddellijk mee aan de directeur. Verder neemt de leerkracht in overleg met de directeur zo snel mogelijk contact op met de ouders om het gebeurde te melden en uit te leggen. Als de ouders van de leerling een klacht indienen bij de directeur wordt een gesprek geregeld tussen de ouders en de directeur. De directeur houdt van elk voorval een dossier bij. Let wel: ondanks het feit dat valt uit te leggen dat er sprake was van een emotionele reactie, houden ouders het recht aangifte te doen bij de politie en gebruik te maken van de officiële klachtenprocedure.

(Dreigen met) geweld e.d. door personeelslid

- Het slachtoffer meldt het incident bij de directeur;
- Personeelslid wordt door de directeur onmiddellijk uitgenodigd voor een gesprek
- De ernst van het voorval wordt door de directeur gewogen en besproken met betrokkenen
- Ingeval van daadwerkelijk fysiek geweld of seksuele intimidatie wordt door de directeur onmiddellijk melding gedaan bij het bestuur, dat vervolgens samen met de directeur bepaalt of, en zo ja welke, ordemaatregelen worden genomen;
- De directeur houdt van elk voorval een dossier bij. Het bestuur kan gebruik maken van zijn bevoegdheid een schorsingsmaatregel op te leggen;
- Tenslotte wordt medegedeeld dat er een brief volgt met daarin de sanctie. In de brief wordt ook melding gemaakt van mogelijke rechtspositionele maatregelen, bijvoorbeeld waarschuwing of schorsing
- De directeur stelt – voor zover van toepassing – de direct leidinggevende op de hoogte van het voorval en van de afspraken die zijn gemaakt;
- Het bestuur zal alles in het werk stellen, dat er in geval van wetsovertreding aangifte bij de politie wordt gedaan door (de ouders van) het slachtoffer.

Ingeval van herhaling van bedreiging door het personeelslid wordt door de directeur onmiddellijk melding gedaan bij het bestuur, dat vervolgens bepaalt of, en zo ja welke, rechtspositionele maatregelen worden genomen.

Discriminerend gedrag

Hieronder verstaan we minachting voor een ander in algemene zin. Aangezien gelijkwaardigheid een van onze uitgangspunten is, zullen we hiertegen optreden.

Aanpak:

- Bij discriminatie door personeel wordt het personeelslid door de directeur uitgenodigd voor een gesprek. Bij het herhaaldelijk overtreden van de gedragsregels wordt melding gedaan bij het bestuur, dat vervolgens bepaalt of en zo ja welke maatregelen er worden genomen;
- Bij discriminatie door vrijwilligers, stagiaires of ouders worden deze door de directeur uitgenodigd voor een gesprek. Bij herhaaldelijke overtreding van de gedragsregels wordt melding gedaan bij het bestuur, dat vervolgens bepaalt of -en zo ja, welke- maatregelen er worden genomen. In het uiterste geval kan hierbij gedacht worden aan schorsing of verwijdering/ontzegging van betrokkene tot de school en het schoolterrein.

(Dreigen met) geweld e.d. door ouders of derden

- Slachtoffer meldt incident bij directeur.
- De directeur voert zo spoedig mogelijk een 'ordegesprek' met betrokkene.
- De ernst van het voorval wordt door directeur gewogen en besproken met betrokkenen.

De directeur stelt – voor zover van toepassing – de groepsleerkracht op de hoogte van het voorval en van de afspraken die zijn gemaakt. Ingeval van herhaling van bedreiging door de ouders e.d. wordt door de directeur melding gedaan bij het bestuur, dat vervolgens bepaalt of, en zo ja welke, ordemaatregelen worden genomen. De directeur beoordeelt samen met het bestuur of er een gesprek met de betreffende ouders e.d. dient plaats te vinden; aangifte bij de politie kan bij wetovertreding plaatsvinden.

Administratieve procedure naar aanleiding van melding

De betrokken medewerker/leerling/ouder:

- vult (met of zonder hulp) het meldingsformulier in;
- geeft het formulier aan de directeur.

De directeur:

- bewaakt i.s.m. de interne vertrouwenspersoon het invullen van het meldingsformulier;
- parafeert het meldingsformulier en stuurt per omgaande een exemplaar naar het bestuur;
- meldt mondeling de gebeurtenis bij het bestuur;
- directeur kan – afgezien van de wettelijke verplichtingen ter zake – besluiten de arbeidsinspectie in te schakelen.

Melding bij de Arbeidsinspectie is wettelijk verplicht ingeval van een ernstig ongeval (definitie ernstig ongeval: indien iemand lichamelijk en/of geestelijk schade aan de gezondheid heeft opgelopen die binnen 24 uur na het ongeval leidt tot opname in een ziekenhuis ter observatie of behandeling, dan wel naar redelijk oordeel blijvend zal zijn; Artikel 9 Arbo-wet).

- administreert elke melding en verwerkt dit anoniem in een jaarverslag. Het jaarverslag wordt besproken in het MT-team en (de personeelsgeleding van) de medezeggenschapsraad.

Directie, teamleden en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit omgangs- en gedragsprotocol / anti-pestprotocol

Naam: _____ Datum: _____

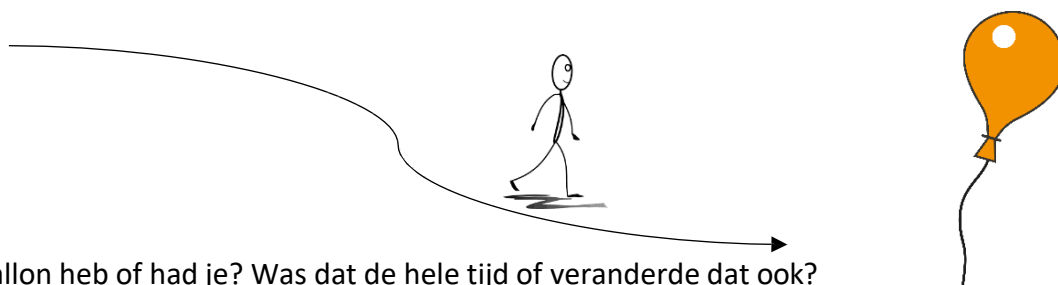
Situatie:

Wat is of was de situatie?

.....

.....

.....

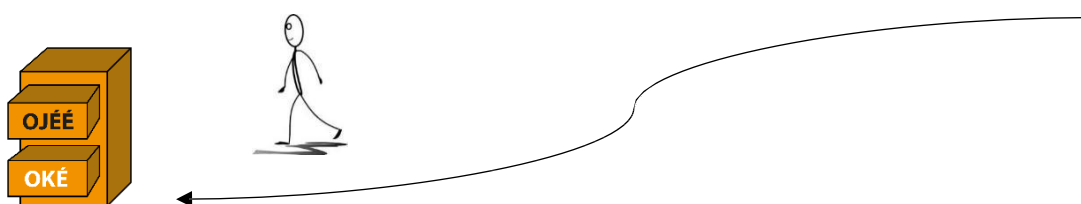

Welke ballon heb of had je? Was dat de hele tijd of veranderde dat ook?

.....

.....

.....

Welk laatje staat of stond open? Wat dacht je dan? Is er misschien ook een oké-gedachte?

.....

.....

.....

Hoe voelde dit? Tot welk poppetje?

.....

.....

.....

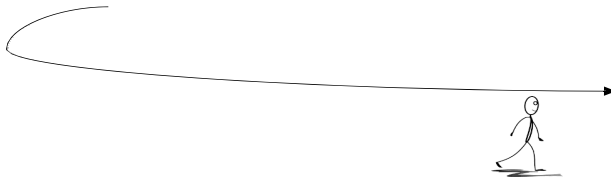

Zit dit in je rugzak? Zit er nog meer in je rugzak wat meedeed in de situatie?

.....

.....

.....

Welke sleutels heb je gebruikt?

Kun je een andere gebruiken (of had je een andere kunnen gebruiken)?

.....

.....

.....

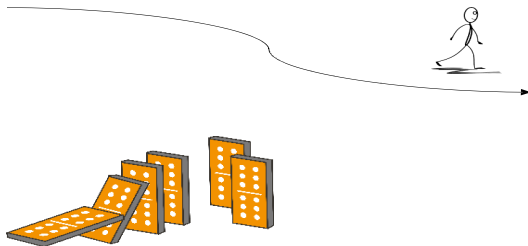

Hoe zat het met je 100% gevoel? En hoe is dat nu? Wat heeft het te maken met deze situatie?

.....

.....

.....

Heeft de domino nog een rol gespeeld? Weet je ook welke?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Handtekening:

